

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHENSKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Tramś
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY
Józef Swaczyna

POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Ołdakowski
POWIAT SUWALSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/439/15

Warszawa, 21 grudnia 2015 roku

Szanowny Pan

Michał Dworczyk

Przewodniczący

Komisja Łączności z Polakami za Granicą

Szanowny Panie Przewodniczący

W odpowiedzi na pismo w sprawie konsultacji projektu planowanej nowelizacji ustawy o Karcie Polaka przekazuję uwagi Związku Powiatów Polskich.

1) art. 1 pkt 1 projektu tj. zmiana art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o Karcie Polaka. W obecnym stanie prawnym wymagane jest aby osoba starająca się o Kartę Polaka m.in. przynajmniej podstawową znajomością języka polskiego. W projekcie przewiduje się zmianę na wymóg znajomości języka polskiego. W załączonym do projektu „Opisie zmian zaproponowanych w ustawie o zmianie ustawy o Karcie Polaka” nie wyjaśniono jaki jest cel proponowanej zmiany. Literalnie odczytując proponowane brzmienie powołanego zapisu można wnioskować, że chodzi o zaostrenie wymogu znajomości języka polskiego, przy czym nie określono jako poziom znajomości języka będzie wymagany aby omawiany warunek mógł uznać za spełniony. W tym miejscu zwracamy uwagę, że innym warunkiem, wymaganym do starania się o Kartę Polaka jest wykazanie że co najmniej jedno z rodziców lub dziadków albo dwoje pradiadków było narodowości polskiej lub posiadało obywatelstwo polskie. W przypadku osób powołujących się na narodowość polską swoich dziadków lub pradiadków, wymóg bardzo dobrej znajomości języka polskiego będzie możliwy do spełnienia w wyjątkowych wypadkach. Pytanie zatem czy istotnie taka była intencja autorów projektu?

2) art. 1 pkt 5 projektu - dodanie Rozdziału 2a do ustawy o Karcie Polaka w zakresie art. 8a ust. 2 oraz ust. 6. Powołane przepisy przewiduje nałożenie na starostę nowego zadania polegającego na wydawaniu decyzji w przedmiocie zwrotu kosztów związanych z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego dla osoby przebywającej w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt stały, która otrzymała na podstawie Karty Polaka. Zwracamy uwagę, że literalne brzmienie przepisu wyklucza możliwość udzielenia pomocy na wydatki jeszcze nie poniesione. Zważywszy na to, że Karta Polaka wydawana jest osobą zamieszkującym byłe republiki radzieckie i których status finansowy może nie pozwalać na uprzednie poniesienie kosztów remontów mieszkania a następnie

staranie się o ich zwrot przy braku pewności, że faktycznie pomoc zostanie przyznana. Po drugie jak wynika z literalnego brzmienia przepis mamy do czynienia z decyzją uznaniową. W projekcie nie wskazano jakimi szczegółowymi wytycznymi winien kierować się organ przy podejmowaniu decyzji o odmowie albo przyznaniu pomocy i o jej wysokości. Zgodnie z ogólną zasadą postępowania administracyjnego organ administracji publicznej jest zobowiązany do podjęcia wszelkich czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Tymczasem z projektowanych przepisów nie wynika nawet, czy organ może analizować sytuację majątkową wnioskodawcy. Po trzecie z projektu nie wynika możliwość udzielenia upoważnienia do wydawania decyzji pracownikom innych niż starostwo jednostek organizacyjnych powiatu (np. pracownikowi powiatowego centrum pomocy rodzinie). Wreszcie po czwarte, z żadnego przepisu ustawy nie wynika zagwarantowanie powiatom kosztów obsługi zadania z zakresu administracji rządowej.

3) art. 1 pkt 5 projektu - dodanie Rozdziału 2a do ustawy o Karcie Polaka w zakresie art. 8a ust. 7. Powołany przepis nakłada na starostę obowiązek obsługi wypłaty pomocy przyznanej na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz starosty w opisanym wyżej przypadku. Podobnie jak wyżej zwracamy uwagę, że nie przewidziano środków na pokrycie kosztów realizacji tego zadania. Ponadto ustawa nie gwarantuje w jakich terminach środki będą przekazywane do powiatów. Rodzi to ryzyko konieczności kredytowania przez powiaty ze środków własnych wydatków budżetu państwa. Zwracamy również uwagę, że powołany przepis jest niekompatybilny z proponowanym dalej art. 8c, który określi termin wypłaty pomocy wyłącznie świadczeń określonych w art. 8a ust. 1 nie odnosząc się do terminów wypłaty pomocy, o której mowa w art. 8a ust. 2.

4) art. 1 pkt 5 projektu - dodanie Rozdziału 2a do ustawy o Karcie Polaka w zakresie art. 8d. Powołany przepis należy przerehabilitować. Obecne brzmienie sugeruje, że jednostki samorządu terytorialnego będą zobowiązane do podjęcia uchwały w przedmiocie przyznania pomocy dla osoby przebywającej w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt stały, która otrzymała na podstawie Karty Polaka. Przepis powinien jednoznacznie wskazywać, że jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielić takiej pomocy. W odrębnym ustępie winno być wskazane upoważnienie do określenia formy, maksymalnej wysokości oraz trybu przyznawania pomocy organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego.

5) art. 1 pkt 5 projektu - dodanie Rozdziału 2a do ustawy o Karcie Polaka w zakresie art. 8e. Wątpliwości budzi użycie sformułowania „która nie ma możliwości samodzielnego podjęcia pracy”. Wydaje się, że brzmienie powinno być złagodzone w kierunku wskazania na trudności w samodzielnym podjęciu zatrudnienia.

6) art. 1 pkt 20 projektu - dodanie Rozdziału 5a do ustawy o Karcie Polaka w zakresie art. 24c. Powołany przepis przewiduje upoważnienie do wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy m.in. w zakresie zasad przekazywania środków finansowych powiatom. Do przedstawionego projektu ustawy nie przedłożono założeń do projektu planowanego aktu wykonawczego, co uniemożliwia ocenę planowanego mechanizmu przekazywania środków finansowych. Zwracamy ponadto uwagę, że takie istotne kwestie jak terminy przekazywania środków winny być określone już w ustawie tak aby nie narażać powiatów na konieczność kredytowania zadań określonych w ustawie, o czym była już mowa wcześniej. Wątpliwości budzi również proponowana treść wytycznych dla ministra właściwego do spraw zagranicznych, a dotyczących możliwości wskazania w rozporządzeniu województwa lub kilku województw, które w danym roku będą otrzymywały środki finansowe z podziału rezerwy celowej budżetu państwa. Powyższe oznacza, że rozporządzeniem wykonawczym faktycznie będzie można uniemożliwić przyznanie

pomocy, o której mowa w ustawie, osobie, która osiedli się na obszarze województwa nie objętego środkami rezerwy celowej „Pomoc dla osób posiadających Kartę Polaka”.

7) uwaga do załączonego do projektu „Opisu zamian zaproponowanych w ustawie o zmianie ustawy o Karcie Polaka”. Wskazany dokument treściowo nie jest nawet zbliżony do uzasadnienia do projektu ustawy w rozumieniu art. 34 Regulaminu Sejmu, co częstokroć uniemożliwia ocenę proponowanych zmian w ustawie oraz ich skutków finansowych. Sam materiał jest sporządzony dosyć chaotycznie – nie zawiera omówienia wszystkich proponowanych zmian, oraz zawiera nieprawidłowe odwołania do poszczególnych jednostek redakcyjnych projektu.

Z uwagi na zakres zgłaszanych uwag oraz fakt, że część z zadań przewidzianych w projekcie mają realizować powiaty, w przypadku podjęcia przez Komisję Łączności z Polakami za Granicą inicjatywy ustawodawczej, na podstawie art. 36 ust. 9 Regulaminu Sejmu zwracam się z wnioskiem o umożliwienie przedstawicielom Związku Powiatów Polskich uczestnictwa w posiedzeniu Komisji, które będą pracowały nad projektem ustawy.

Z wyrazami szacunku

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn